

สถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง วันที่ 18 มิถุนายน 2555

จากข้อมูลดาวเทียม NOAA-18 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555 พบจุดที่เกิดไฟไหม้ (Hotspot) บนเกาะสุมาตรา จำนวน 310 จุด (รูปที่ 1) ทั้งนี้ พบว่าพื้นที่จังหวัดสตูล ยะลา นราธิวาส และสงขลา อาจได้รับผลกระทบจากปัญหาสถานการณ์หมอกควันได้ (รูปที่ 2)

สำหรับคุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555 พบว่าดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index, AQI) ของสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศอัตโนมัติ ณ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส มีค่า 76 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM-10) มีค่า 81.8 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ซึ่งยังไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย แต่ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายกลางแจ้งนอกอาคาร และควรปฏิบัติตน ดังนี้

- 1) ใช้ผ้าชุบน้ำพอมหาตาๆ ปิดจมูกและปาก ในกรณีที่อยู่ในบริเวณที่มีหมอกควัน
- 2) ปิดหน้าต่าง ประตู เพื่อป้องกันไม่ให้ฝุ่นควันเข้าบ้าน
- 3) ไม่อยู่ในบริเวณที่มีหมอกควันปกคลุม โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ เด็ก คนชรา ผู้ป่วยโรคภูมิแพ้ หอบหืด
- 4) ผู้เป็นโรคหอบหืด โรคหัวใจ โรคปอด เด็ก และคนชรา ควรพักผ่อนอยู่ในบ้าน โดยผู้ป่วยด้วยโรคดังกล่าวควรเตรียมยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อม
- 5) เมื่อมีอาการผิดปกติหลังจากสูดดมหมอกควัน ควรรีบไปพบแพทย์ทันที
- 6) งดเว้นการสูบบุหรี่และควรดื่มน้ำบ่อยๆ ในช่วงที่มีฝุ่นควันรบกวน
- 7) หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายและการทำงานหนักที่ต้องออกแรงมากในบริเวณที่มีฝุ่นควันรบกวน
- 8) ติดตามรับฟังข่าวสารและข้อมูลจากทางราชการอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีการปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง
- 9) งดการรองรับน้ำฝนไว้ใช้อุปโภคบริโภคชั่วคราว แต่ถ้าหากจำเป็นต้องรองน้ำควรปล่อยให้ฝนตกลงมาอย่างน้อย 1 ชั่วโมงก่อนรองน้ำไว้ใช้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของ PM₁₀ และ AQI ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

สถานี		PM ₁₀ *	AQI**
จังหวัดสงขลา	ศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่	38.8***	49***
จังหวัดนราธิวาส	ศาลากลาง อ.เมือง	81.8	76
จังหวัดยะลา	สนามโรงพิธีช้างเผือก อ.เมือง	N/A	N/A

หมายเหตุ: ค่ามาตรฐาน PM-10 เฉลี่ย 24 ชั่วโมง เท่ากับ 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

* : หน่วยเป็นไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

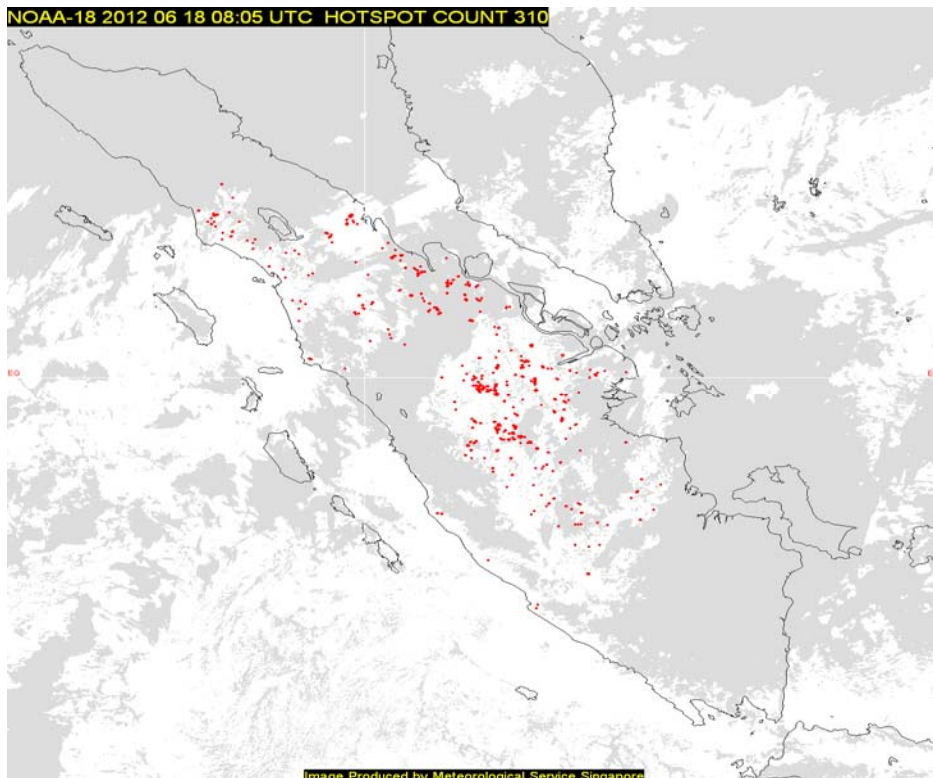
** : ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index, AQI)

***: ค่า PM₁₀ และ AQI เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2555

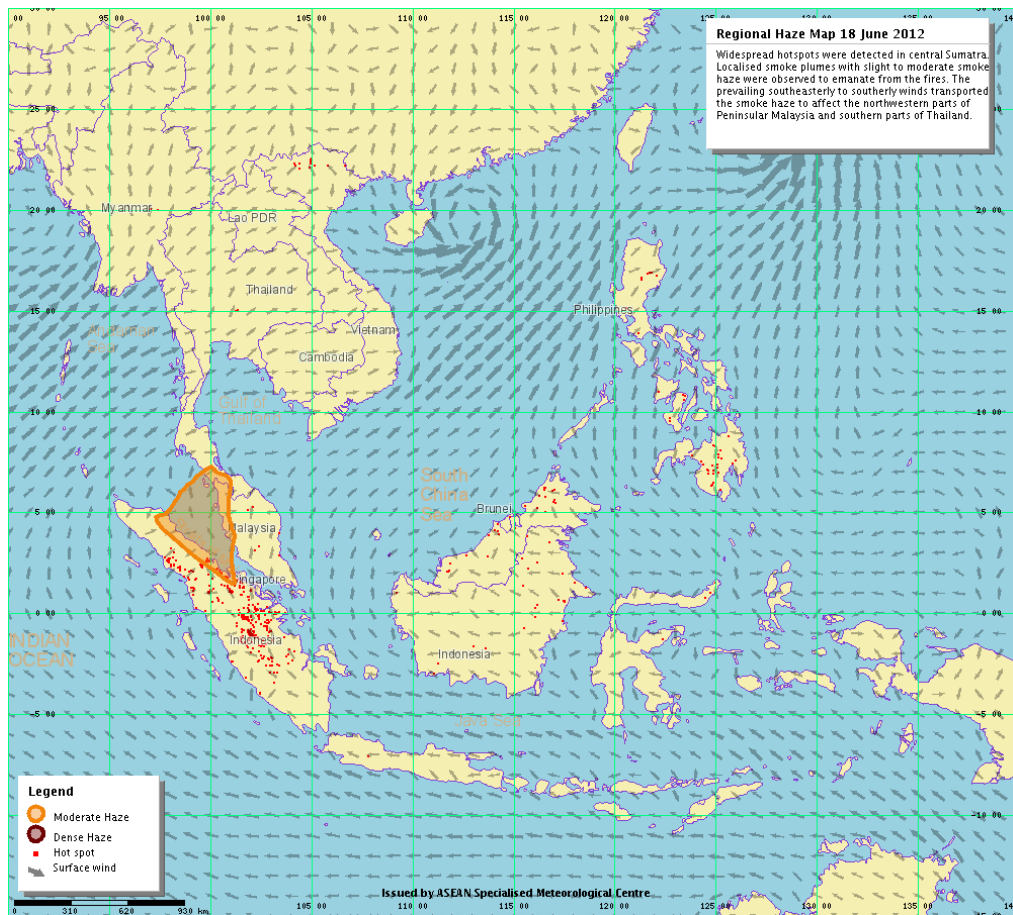
N/A : ไม่มีข้อมูล เนื่องจากเครื่องมือขัดข้อง

ค่า AQI	คุณภาพอากาศ
0-50	ดี
51-100	ปานกลาง
101-200	มีผลกระทบต่อสุขภาพ
201-300	มีผลกระทบต่อสุขภาพมาก
>300	อันตราย

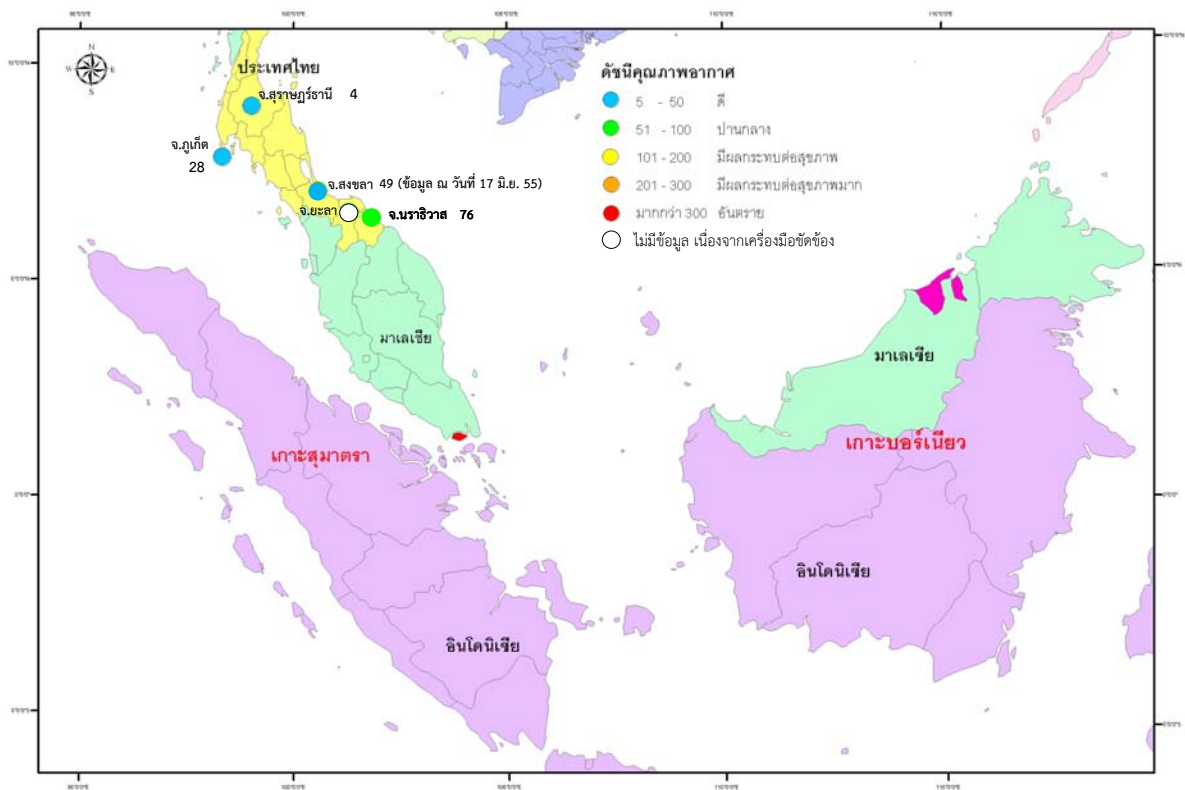
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

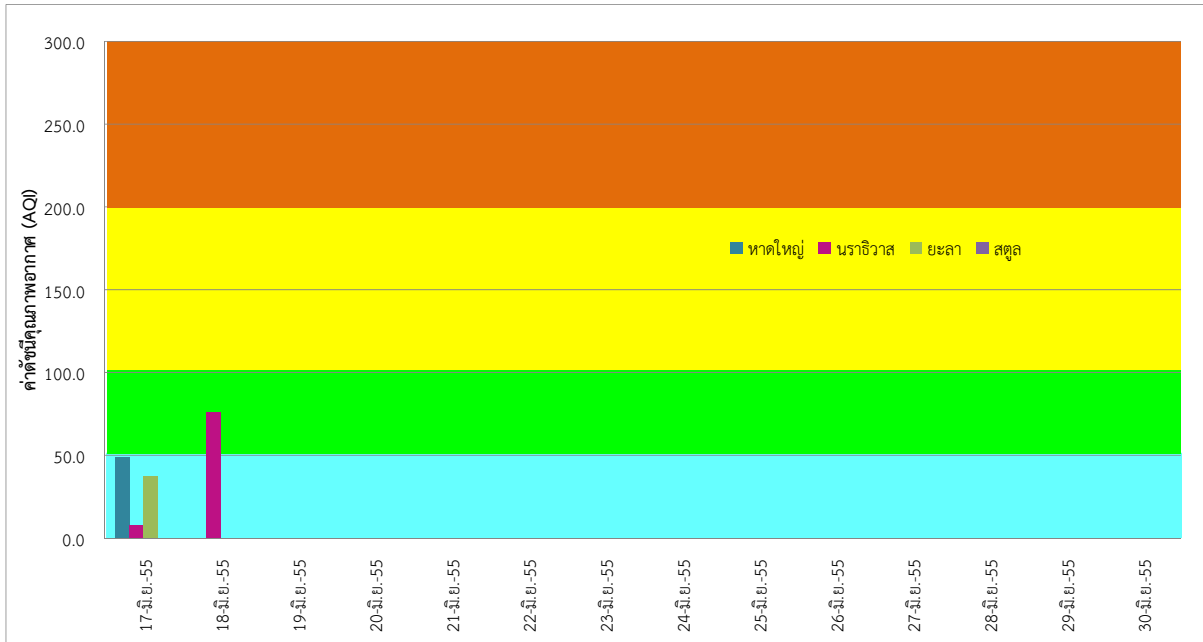
รูปที่ 1 จำนวนจุดที่เกิดไฟไหม้บนเกาะสุมาตรา เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555

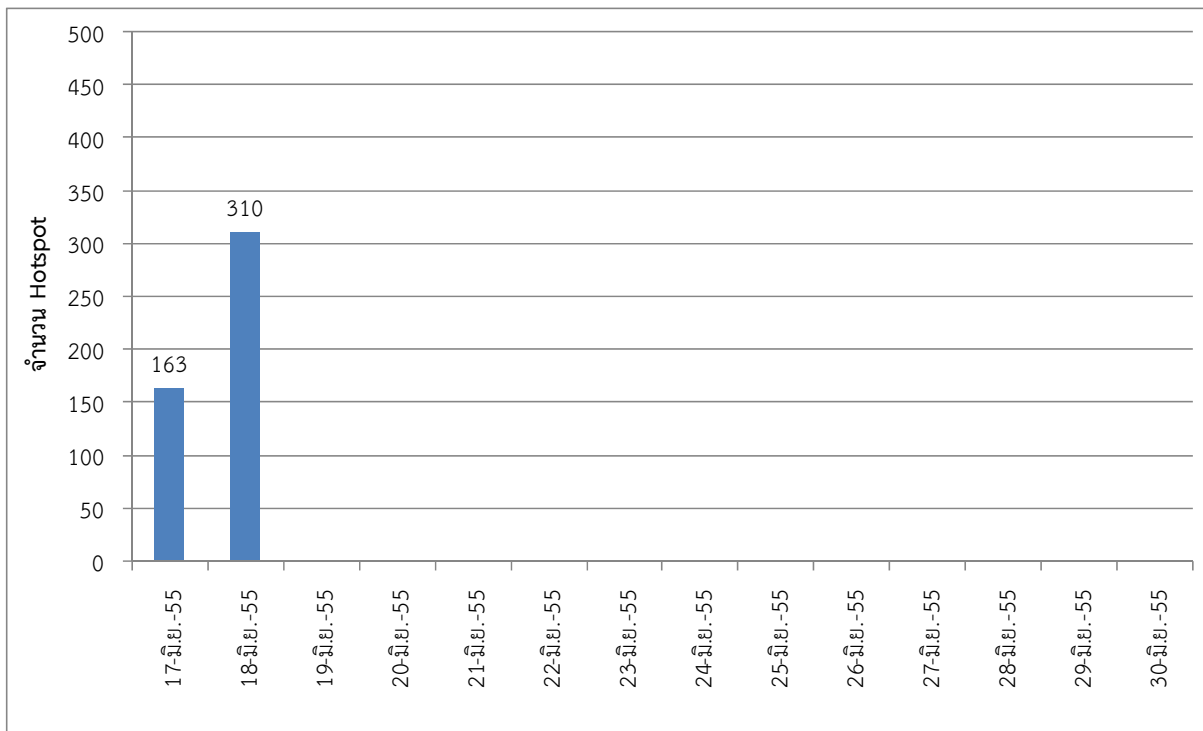
รูปที่ 2 ทิศทางลมและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหมอกควัน เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555

รูปที่ 3 ดัชนีคุณภาพอากาศ เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555

รูปที่ 4 กราฟเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพอากาศในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

รูปที่ 5 กราฟเปรียบเทียบจำนวนจุดที่เกิดไฟไหม้ (Hotspot) บนเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย

ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI)

ดัชนีคุณภาพอากาศ เป็นการรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนทั่วไป เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้รับทราบถึงสถานการณ์มลพิษทางอากาศในแต่ละพื้นที่ว่าอยู่ในระดับใด มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยหรือไม่ ซึ่งดัชนีคุณภาพอากาศเป็นรูปแบบสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศไทย เป็นต้น

ดัชนีคุณภาพอากาศที่ใช้อยู่ในประเทศไทย คำนวณโดยเทียบจากมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของสารมลพิษทางอากาศ 5 ประเภท ได้แก่ ก๊าซโอโซน (O₃) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) เฉลี่ย 1 ชั่วโมง ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) เฉลี่ย 8 ชั่วโมง ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง และฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM₁₀) เฉลี่ย 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ดัชนีคุณภาพอากาศที่คำนวณได้ของสารมลพิษทางอากาศประเภทใดมีค่าสูงสุดจะใช้เป็นดัชนีคุณภาพอากาศของวันนั้น

ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศไทยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ 0 ถึง	
มากกว่า 300 ซึ่งแต่ละระดับจะใช้สีเป็นสัญลักษณ์เปรียบเทียบกับระดับของ	
ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย (ตารางที่ 1) โดยดัชนีคุณภาพอากาศ 100 จะ	
มีค่าเทียบเท่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป หากดัชนี	
คุณภาพอากาศมีค่าสูงเกินกว่า 100 แสดงว่าค่าความเข้มข้นของมลพิษทาง	
อากาศมีค่าเกินมาตรฐานและคุณภาพอากาศในวันนั้น จะเริ่มมีผลกระทบต่อ	
สุขภาพอนามัยของประชาชน	

ตารางที่ 1 เกณฑ์ของดัชนีคุณภาพอากาศสำหรับประเทศไทย

AQI	ความหมาย	สีที่ใช้	แนวทางการป้องกันผลกระทบ
0-50	คุณภาพดี	ฟ้า	ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
51-100	คุณภาพปานกลาง	เขียว	ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายนอกอาคาร
101-200	มีผลกระทบต่อสุขภาพ	เหลือง	บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเด็กและผู้สูงอายุ ไม่ควรทำกิจกรรมภายนอกอาคารเป็นเวลานาน
201-300	มีผลกระทบต่อสุขภาพมาก	ส้ม	ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมภายนอกอาคาร
มากกว่า 300	อันตราย	แดง	บุคคลทั่วไป ควรหลีกเลี่ยงการออกกำลังกายนอกอาคาร สำหรับผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ควรอยู่ในอาคาร

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ